

Osnovna škola	Klinča Sela
Nastavni predmet	Katolički vjeronauk
Vjeroučitelj	Josip Kunac, <i>prof.</i>
Razredni odjel	7.
Redni broj pripreme	8.
Nastavna cjelina / tema	I. RAZVIJAM OSOBNOST, ŽIVIM VREDNOTE
Nastavna jedinica / podtema	8. U zamkama ovisnosti

Odgojno-obrazovni ishodi učenja:

OŠ KV A.7.1. Učenik analizira negativne utjecaje koji predstavljaju opasnost u izgradnji vlastite osobnosti.

OŠ KV A.7.1. Učenik analizira konkretne primjere utjecaja društva vršnjaka na formiranje osobnosti i predlaže načine kako ostvariti pozitivan utjecaj u društvu vršnjaka.

Ključni pojmovi	ovisnost; sloboda; pritisak vršnjaka; umjerenost; podrška; pomoć
Središnje / problemsko pitanje	Kako sačuvati slobodu pred pritiskom ovisnosti i pomoći osobi koja je ugrožena?
Oblici rada	frontalni rad, individualni rad, rad u paru, rad u skupinama
Nastavne metode	čitanje uzroka i posljedica, analiza slučaja, uvježbavanje odbijanja, računanje, kritička prosudba
Nastavna sredstva i pomagala	udžbenik Neka je Bog prvi, str. 16; RB, str. 16; bilježnica, radni predlošci, ploča ili projektor; izborni videozapisi
Međupredmetne teme	Osobni i socijalni razvoj: osr A.3.2. Upravlja emocijama i ponašanjem. Mentalno i socijalno zdravlje: B.3.1.A Opisuje i procjenjuje vršnjački pritisak; B.3.3.B Opisuje opasnosti uporabe sredstava ovisnosti te opasnosti drugih rizičnih ponašanja.
Korelacija	Hrvatski jezik: OŠ HJ C.7.2. – povezivanje teksta i životnih situacija. Matematika – računanje troška i tumačenje rezultata. Biologija – briga o zdravlju.

Vrednovanje:

Vrednovanje za učenje: vjeroučitelj će pratiti razlikovanje rizika i zaštite, obrazloženje odluke te prepoznavanje osobe kojoj se može obratiti za pomoć.

Vrednovanje kao učenje: učenici će procijeniti sigurnost u prepoznavanju pritiska, odbijanju štetnoga nagovora i traženju pomoći.

Vrednovanje naučenoga: formalno brojčano ocjenjivanje nije predviđeno. Zadaci će služiti praćenju ostvarenosti ishoda i davanju povratne informacije.

TIJEK NASTAVNOGA SATA

I. UVODNI DIO – PITAJ (9 min)

Uvodna molitva:

Oče naš...

ili:

Bože života, hvala Ti za slobodu i ljude koji se brinu za nas. Daj nam hrabrost odbiti ono što nas zarobljava, suosjećanje za one koji trpe i spremnost zatražiti pomoć. Amen.

Alternativa: „Sve mi je dopušteno! Ali – neću da mnome išta vlada.“ (1 Kor 6,12)

Učenici će ostati nekoliko trenutaka u tišini. Učenici će razmisliti o tome kada neka navika počinje odlučivati umjesto osobe.

Povezivanje s prethodnim satom / pregled domaće zadaće:

Učenici će vjeroučitelju dati na uvid domaću zadaću s prethodnoga susreta:

„Učenici će riješiti, ili dovršiti rješavanje RB, str. 15.“

Ili:

„Učenici će napisati četiri rečenice o zamišljenom školskom danu u kojemu će jednu Isusovu poruku pretvoriti u djelo. Navest će poruku, situaciju, postupak i dobro koje će iz toga proizići.“

Razgovor

- Kako je vaš zamišljeni postupak pokazao da vjera utječe na odluke? (Isusova poruka postala je konkretna briga za istinu, osobu ili zajedničko dobro.)

Motivacija:

Vjeroučitelj će napisati izmišljeni iznos od 5 € dnevno. Učenici će izračunati mjesečni trošak za 30 dana, godišnji za 365 dana i desetogodišnji. Iznos služi računskoj vježbi, a nije podatak o aktualnoj cijeni proizvoda.

Rješenje: $5 \times 30 = 150$ €; $5 \times 365 = 1\,825$ €; $1\,825 \times 10 = 18\,250$ €. Novčani trošak ne obuhvaća zdravlje, odnose i gubitak slobode.

Radni predložak:

5 € SVAKOGA DANA	UKUPAN TROŠAK
30 dana	
365 dana	
10 godina	

Razgovor

- Znate li o čemu se ovdje radi? (Izračun za kutiju cigareta ako je cijena kutije 5 €)
- Što račun prikazuje, a što ne može izmjeriti? (Prikazuje novac; ne mjeri zdravlje, povjerenje, slobodu i vrijeme.)
- Je li neka navika dobra samo zato što si je netko može priuštiti? (Ne; treba prosuditi i njezine posljedice za osobu i druge.)

- Je li znate da dvije osobe u domaćinstvu koje popuše po kutiju cigareta dnevno, u deset godina potroše 36 500 €, a što odgovara cijeni manjeg stana ili manje kuće?

Početni stav: Učenici će anonimno na papiriću odabrati što više pokazuje slobodu: „radim što društvo očekuje“ ili „mogu odbiti i potražiti pomoć“. Vjeroučitelj će pročitati dva obrazloženja bez imena.

Što više pokazuje slobodu?

„Radim što društvo očekuje.“ ili „Mogu odbiti i potražiti pomoć.“

Najava teme i središnjega pitanja:

Učenici će zapisati naslov „U zamkama ovisnosti“. Istražit će rizike i znakove gubitka slobode te uvježbati odbijanje nagovora i pružanje podrške.

Kako sačuvati slobodu pred pritiskom ovisnosti i pomoći osobi koja je ugrožena?

II. SREDIŠNJI DIO – ISTRAŽI I PROSUDI (27 min)

Napomena o izboru aktivnosti: Aktivnosti su prijedlozi i mogućnosti izbora. Nije predviđeno sve provesti u jednom satu. Vjeroučitelj će birati prema ishodima, vremenu, osobitostima razreda, opremi i potrebama učenika. Preporučeni odabir nalazi se pri kraju pripreme.

Aktivnost 1: Obrada glavnog teksta (rad u skupinama – lanac rizika i zaštite, 10 minuta)

a) Učenici će pogledati dio videospota “Porin 2012 - Goran Bare i Majke - Teške boje (live)”; 4:43; Izvor: BakicSL; YouTube

b) Učenici će poslušati dio iz Intervjua s Goranom Barom; Izvor: Večernji list

[klikni ovdje – poveznica](#)

Dijelovi iz intervjua:

- Ja mislim da sam dobar čovjek, ali da sam kao klinac odabrao pogrešan put, to je moja cijela tragedija. Sad jedino mogu ublažiti taj masakr koji sam sebi u životu napravio - započeo je Bare.

- Promijenio sam cijeli život, filozofiju, bio sam životinja. Toliko sam gladan informacija, 25 godina sam glupio. Čitam Bibliju, brijem na National Geographic, brijem na Hubble, gladan sam znanja. Ovisnost o teškim drogama, ali i alkoholu, tema je koja se provlačila kroz cijeli razgovor kao i kroz život Gorana Bare. Danas za sebe kaže da je drugi čovjek, da je to sve iza njega.
- Ja klicima mogu pokazati što je pošteno i istina. Droga i to... tu sam koliko koliko bio dostojanstven. To je iza mene, nema šanse više, to smeće je iza mene. Beskompromisan sam što se tiče posla, želim napraviti još tri mrak albuma. Pokušavam se promijeniti nabolje, mislim da to i radim. Vrijeme ne mogu vratiti, ja ću od ovog trenutka biti drugačiji čovjek.
- Ovisnost o drogama nešto je nagore što mu se u životu dogodilo, svjestan je Bare, koji priznaje kako se posljednjih sedam, osam godina života uopće ne sjeća nego ima "fleševe". - Bilo mi je svejedno da l' će me ubiti il' ne, totalni idiot, majmun drogirani, kreten.
Najsvjetlija točka njegova života su njegov sin i glazba koju stvara. Raduje se ljetovanju sa sinom ove godine koje mu je već darovao gradonačelnik Biograda na nedavno održanom Porinu. Na kraju, na pitanje je li bolji umjetnik drogiran ili ne, odgovorio je: "Sad. Sad. Zaista sve vidim".

Osvrt učenika.

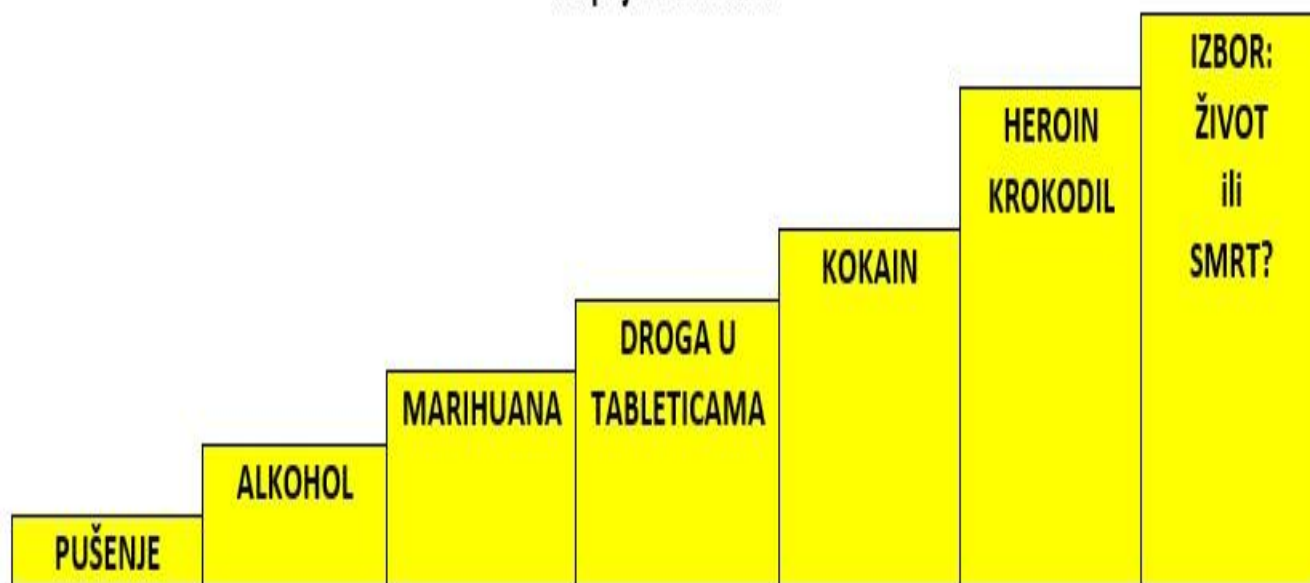
b) Rad u skupinama. Učenici će pročitati tekst „U zamkama ovisnosti“, udžbenik, str. 16, do podnaslova „U otuđenosti virtualnog svijeta“. Svaka će skupina u bilježnicu izdvojiti jednu teškoću, jedan rizičan odgovor i jednu posljedicu. Zatim će u lanac umetnuti zaštitni postupak koji bi mogao promijeniti smjer. Neće iznositi osobna ili obiteljska iskustva.

Moguće rješenje: Primjer lanca: neprihvaćenost → uzimanje sredstva radi pripadanja → narušavanje zdravlja i gubitak kontrole. Zaštitni korak: podrška prijatelja i odrasle osobe, udaljavanje iz rizične situacije. Teškoća povećava rizik, ali ne određuje nečiju budućnost.

Radni predložak:

TEŠKOĆA	RIZIČAN ODGOVOR	ZAŠTITNI KORAK

Stupnjevi ovisnosti

Ili: klasična obrada (individualni rad i zajednički razgovor, 10 minuta)

Učenici će pročitati tekst „U zamkama ovisnosti“ do podnaslova „U otuđenosti virtualnog svijeta“, udžbenik, str. 16, po odlomcima. Nakon svakoga odlomka vjeroučitelj će voditi razgovor. Učenici će ključne riječi zapisati u bilježnicu.

Razgovor

- Kakva zajednica prema početku teksta pomaže razvoju mladih? (Zajednica ljubavi, poštenja, razumijevanja i uvažavanja.)
- Kako neprihvaćenost i usamljenost mogu djelovati na odluke? (Mogu povećati ranjivost na rizične ponude; ne znače da će osoba nužno razviti ovisnost.)
- Koja sredstva ovisnosti navodi tekst? (Alkohol, cigarete i droge.)
- Koje posljedice ovisnosti tekst opisuje? (Štetu za zdravlje, pamćenje i koncentraciju, odnose i svakodnevno funkcioniranje.)
- Kada često bavljenje nečim postaje razlog za zabrinutost? (Kada osoba gubi kontrolu i zanemaruje obveze, odnose ili zdravlje; dijagnozu postavlja stručnjak.)
- Kakav odgovor zajednice može pomoći ugroženoj osobi? (Slušanje bez ponižavanja, podrška i povezivanje s odraslom osobom i stručnom pomoći.)

Shematski prikaz i ključni naglasci:

Ključni naglasci: Ovisnosti nastaju djelovanjem više čimbenika; ne svode se samo na manjak vjere, loš odgoj ili slab karakter. Gubitak kontrole i štetne posljedice razlog su za traženje pomoći. Osoba zadržava dostojanstvo i kad joj je teško. Podrška, vjera i stručna pomoć mogu se nadopunjavati.

Stručna napomena za vjeroučitelja: udžbeničko nabranje različitih navika nije popis jednakovrijednih medicinskih dijagnoza. Ovisnost se neće pripisivati pojedinom čovjeku na temelju vremena ili jedne navike. Izvor: HZJZ, „Općenito o ovisnostima“.

[HZJZ – Općenito o ovisnostima](#)

Aktivnost 2: Potreba za pripadanjem *(rad u paru – razumijevanje bez osude, 5 minuta)*

Rad u paru. Učenici će u udžbeničkoj izjavi razlikovati potrebu za prihvaćenošću od mogućih zaključaka da se osoba mora promijeniti pod svaku cijenu. Oblikovat će dvije rečenice podrške koje ne vrijeđaju njezino društvo i ne okrivljuju nju.

Moguće rješenje: Treba joj prihvaćenost i siguran odnos. Primjer: Imaš pravo na društvo u kojemu te ne ponižavaju. Možemo zajedno razgovarati s osobom kojoj vjerujemo i potražiti skupinu u kojoj se osjećaš poštovano.

ŽELIM PRIPADATI

Tako bih voljela biti u njihovu društvu. Zašto me odbacuju? Zašto me ne vole? Zar im smeta što svake nedjelje idem na

svetu misu? Kad malo bolje razmislim, najbolje mi je kad sam sama. Nitko me ne vrijeđa, ne ponižava. Ipak, ne volim biti sama...

Uvodna izjava; udžbenik, str. 16.

Radni predložak:

PREPOZNATA POTREBA	REČENICA PODRŠKE

Aktivnost 3: Što znači da nešto vlada mnome (individualni rad – razlikovanje navike i upozorenja, 5 minuta)

Individualni rad. Učenici će pročitati pojmovnik i usporediti tri primjera. Uz primjere će upisati S (slobodan izbor) ili U (upozorenje koje treba ozbiljno shvatiti), bez postavljanja dijagnoze.

Rješenje: 1 – S; 2 – U; 3 – U. Drugi i treći primjer pokazuju gubitak kontrole ili nastavak unatoč šteti, a ne medicinsku dijagnozu.

OVISNOST

OVISNOST:

stanje u kojem osoba ne može funkcionirati bez određene supstance ili aktivnosti.

Pojmovnik; udžbenik, str. 16.

Radni predložak:

PRIMJER	S / U
1. Nakon dogovorene igre učenici odlaze na trening.	
2. Netko stalno krši vlastitu odluku da prestane.	
3. Navika se nastavlja iako šteti obvezama i odnosima.	

Aktivnost 4: Jasno odbijanje i siguran odlazak (rad u trojkama – uvježbavanje razgovora, 6 minuta)

Rad u trojkama. Učenici će podijeliti uloge osobe koja nagovara, osobe koja odbija i promatrača. Na rečenicu „Ako si naš prijatelj, probat ćeš“ uvježbat će mirno odbijanje, prijedlog sigurnije aktivnosti i odlazak ako nagovor traje. Promatrači će provjeriti jasnoću granice i nenasilan govor. Uloge će zamijeniti; neće glumiti uzimanje sredstva.

Moguće rješenje: „Neću to uzeti. Možemo otići na igralište. Ako me i dalje nagovarate, otići ću i nazvati osobu kojoj vjerujem.“ Nije potrebno uvjeriti društvo da bi odbijanje bilo valjano.

„Ako si naš prijatelj, probat ćeš“

MOJA GRANICA	SIGURNA ALTERNATIVA	AKO PRITISAK TRAJE

Razgovor

- Trebate li pristati na rizik da biste dokazali prijateljstvo? (Ne; prijateljstvo poštuje slobodu i granice.)
- Po čemu se pomoć razlikuje od vrijeđanja osobe koja nagovara? (Usmjerena je na siguran postupak i jasnu granicu, bez ponižavanja.)

Aktivnost 5: Teološko sidro *(frontalni rad i razgovor – život kao dar, 3 minute)*

Zajednički rad. Učenici će povezati odgovornu brigu o sebi s poštovanjem života i dostojanstva drugih. Usmeno će odvojiti osudu štetnoga postupka od osude osobe.

Moguće rješenje: Štetan postupak treba zaustaviti; osobu treba poštovati i pomoći joj da dođe do podrške.

Teološko sidro: Život i zdravlje darovi su za koje smo odgovorni. Kršćanska umjerenost pomaže čuvati slobodu i ne prepuštati se onome što nas zarobljava. Namjerno poticanje drugoga na štetno ponašanje protivi se ljubavi. Osobu pogođenu ovisnošću ne odbacujemo: podupiremo njezino dostojanstvo, odgovornost i put oporavka. Molitva i zajedništvo ne zamjenjuju potrebnu stručnu pomoć. Usp. KKC 2288–2291.

Aktivnost 6: Radost mladosti i odgovornost *(rad u paru – čitanje biblijske mudrosti, 5 minuta)*

Rad u paru. Učenici će pročitati biblijski redak i objasniti kako se poziv na radost povezuje s odgovornošću. Zatim će navesti jedan način kvalitetnoga provođenja slobodnoga vremena koji čuva njih i druge.

Moguće rješenje: Redak ne proglašava svaku želju dobrom; završetak podsjeća da izbori imaju moralnu težinu pred Bogom. Primjer: zajednički sport uz poštovanje svih sudionika, glazba ili druženje bez pritiska na rizično ponašanje.

MLADOST JE DAR

Zato se raduj, mladiću, za svoje mladosti, i veseli se u danima svoga mladenaštva; idi putovima svoga srca i slijedi želje svojih očiju; ali znaj da će ti za sve to suditi Bog.

Prop 11,9; udžbenik, str. 16.

Objasniti kako se poziv na radost povezuje s odgovornošću. Navesti jedan način kvalitetnoga provođenja slobodnoga vremena koji čuva njih i druge.

RADOST KOJA ČUVA SLOBODU

Aktivnost 7: Pomoć se ne odgađa zbog srama (rad u skupinama – put podrške, 6 minuta)

Rad u skupinama. Učenici će razmotriti slučaj: prijatelj govori da više ne uspijeva prestati s ponašanjem koje mu šteti i moli da se nikome ne kaže. Skupine će odabrati prvu odraslu osobu kojoj se može obratiti i sastaviti početnu rečenicu razgovora. Razlikovat će čuvanje privatnosti od tajne koja nekoga ugrožava.

Moguće rješenje: Mogu se obratiti roditelju ili skrbniku, razredniku, školskom stručnom suradniku ili liječniku. Primjer: „Brinem se za prijatelja jer kaže da više ne može prestati. Trebamo pomoć.“ Informacija se ne širi razredom, nego se dijeli s osobom koja može pomoći.

Radni predložak:

Prijatelj govori da više ne uspijeva prestati s ponašanjem koje mu šteti i moli da se nikome ne kaže.

KOME ĆEMO SE OBRATITI?	KAKO ĆEMO ZAPOČETI?

Aktivnost 8: Trošak koji nije samo novac (rad u paru – računanje i prosudba, 5 minuta)

Rad u paru. Učenici će zamisliti da osoba tijekom četiri tjedna odvaja po 15 € tjedno za rizičnu naviku. Izračunat će iznos i predložiti dvije korisnije namjene. Potom će navesti jednu vrijednost koja se ne može svesti na novac.

Rješenje: $4 \times 15 \text{ €} = 60 \text{ €}$. Moguće namjene: sportska oprema, knjiga, zajednički izlet ili pomoć nekome. Zdravlje, sloboda i povjerenje ne mogu se jednostavno kupiti.

Radni predložak:

Zamisliti da osoba tijekom četiri tjedna odvaja po 15 € tjedno za rizičnu naviku.

UKUPNO	KORISNIJA NAMJENA	NEPROCJENJIVA VRIJEDNOST

Aktivnost 9: Svjedočanstvo i odgovoran zaključak (zajednički rad – kritičko slušanje, 6 minuta)

a) Zajednički rad. Učenici će razmotriti tvrdnju „Jedno iskustvo može nas upozoriti, ali ne opisuje svaki život“. Nakon odabranoga kratkog ulomka razlikovat će osobno svjedočanstvo od opće tvrdnje o svim osobama s ovisnošću. Neće preuzimati pogrdne izraze kao nazive za ljude. Vjeroučitelj će prije uporabe pregledati odabrani ulomak.

Moguće rješenje: Svjedočanstvo pokazuje iskustvo jedne osobe i potrebu promjene. Ne dokazuje da svi ljudi imaju isti uzrok, tijek ili mogućnosti oporavka. Zaključak treba potaknuti odgovoran izbor i traženje pomoći, a ne etiketiranje.

„Jedno iskustvo može nas upozoriti, ali ne opisuje svaki život“

b) Učenici će pogledati videozapis „Razmisli – treba znati stati“; 16:53; Izvor: YouTube. Vjeroučitelj će odabrati kratak ulomak u okviru vremena aktivnosti.

Razgovor

- Koju odluku ili posljedicu govornik opisuje? (Odgovor će ovisiti o ulomku; učenici će navesti stvarno izrečeno ili prikazano.)
- Što ne možemo zaključiti samo iz jednoga svjedočanstva? (Ne možemo postaviti dijagnozu drugima niti zaključiti da sva iskustva imaju isti tijek.)

Aktivnost 10: Zapišimo! (individualni rad – tri zaštitna oslonca, 3 minute)

Individualni rad. Učenici će prepisati tri oslonca u bilježnicu i uz svaki dodati jednu ključnu riječ iz današnjega sata.

Moguće rješenje: Sloboda – granica; odgovornost – zdravlje; podrška – odrasla osoba ili stručna pomoć.

Radni predložak:

U ZAMKAMA OVISNOSTI

ČUVAM SLOBODU – odbijam štetan nagovor.

PREUZIMAM ODGOVORNOST – brinem se za život i zdravlje.

TRAŽIM PODRŠKU – ne ostajem sam s teškoćom.

III. ZAVRŠNI DIO – DJELUJ (9 min)

Aktualizacija:

Vjeroučitelj će odabrati dva ili tri pitanja.

Razgovor

- Kako možete poduprijeti nekoga tko je odbio rizičan nagovor? (Stati uz njega i predložiti sigurnu zajedničku aktivnost.)
- Što ćete učiniti ako prijatelji traže da čuvate tajnu koja ih ugrožava? (Diskretno ćemo se obratiti pouzdanoj odrasloj osobi.)
- Kako kršćanska ljubav utječe na govor o osobi s ovisnošću? (Ne svodimo osobu na problem; govorimo s poštovanjem i podržavamo oporavak.)

Sinteza:

Učenici će usmeno završiti tri različite rečenice: „Slobodu čuvamo...“, „Prijateljstvo pokazujemo...“, „Pomoć tražimo...“.

Moguće rješenje: ...jasnim granicama; ...poštovanjem i podrškom; ...od odraslih i stručnih osoba kada je potrebna.

„Slobodu čuvamo...”

„Priateljstvo pokazujemo...”

„Pomoć tražimo...”.

Zaključak vjeroučitelja: Slobodu čuvamo odgovornim izborima i jasnim granicama. Pritisak društva ne oduzima nam pravo odbiti. Ugrožena osoba zaslužuje podršku, a ne ponižavanje. Briga o životu uključuje pravodobno traženje stručne pomoći.

Formativna provjera:

Učenici će ispraviti jedan lo  savjet i obrazložiti promjenu jednom rečenicom.

Moguće rješenje: Ispravno: Ne mora  probati da bi pripadao; pravo prijateljstvo poštuje granice. Ili: Ako postoji opasnost, važno je obratiti se odrasloj osobi, uz čuvanje privatnosti.

Radni predložak:

SAVJET KOJI TREBA POPRAVITI	ODGOVORAN SAVJET
„Probaj da ne izgubi� društvo.”	
„Nikome nemoj reći da treba� pomoć.”	

Samovrednovanje:

Učenici će uz svaki glagol upisati 0 (trebam objašnjenje), 1 (mogu uz pomoć) ili 2 (mogu samostalno). Procjenjivat će znanje, a ne vlastite navike. Jedan će glagol izdvojiti za dodatno uvježbavanje.

Radni predložak:

PREPOZNATI PRITISAK	ODBITI NAGOVOR	POTRAŽITI POMOĆ

Domaća zadaća:

Učenici će riješiti, ili dovršiti rješavanje RB, str. 16.

Ili:

Učenici će pogledati ili odgledati do kraja dokumentarni videozapis „Razmisli – treba znati stati” i napisati kratki osvrt, razmišljanje o štetnosti alkohola.

Završna molitva:

Bože, budi blizu svima koje zarobljavaju štetne navike. Daj im podršku i snagu za traženje pomoći. Nama daj hrabrost za dobar izbor i srce koje ne ponižava. Amen.

PREPORUČENI ODABIR ZA 45 MINUTA

Dio sata / odabrana aktivnost	Vrijeme
Uvodna molitva, povezivanje, motivacija, početni stav i najava	9 minuta
Aktivnost 1: Obrada glavnog teksta – jedan način sa shemom	10 minuta
Aktivnost 4: Jasno odbijanje i siguran odlazak	6 minuta
Aktivnost 7: Pomoć se ne odgađa zbog srama – skraćena izvedba	5 minuta
Aktivnost 5: Teološko sidro	3 minuta
Aktivnost 10: Zapišimo!	3 minuta
Aktualizacija i sinteza sa zaključkom	3 minute
Formativna provjera	2 minute
Samovrednovanje, domaća zadaća i završna molitva	4 minute

Ukupno: 45 minuta.

PRILOZI ZA BRZU UPORABU

Prilog 1: Kratka kontrolna lista za vjeroučitelja

- ☐ Razlikuju li rizik od neizbježne posljedice?
- ☐ Prepoznaju li štetan pritisak vršnjaka?
- ☐ Mogu li izreći jasno odbijanje bez vrijeđanja?
- ☐ Navode li siguran postupak nakon odbijanja?
- ☐ Znaju li kome se obratiti?
- ☐ Čuvaju li dostojanstvo ugrožene osobe?
- ☐ Razlikuju li podršku vjere i stručnu pomoć?

IV. IZBORNE I DODATNE AKTIVNOSTI

Vjeroučitelj će prema potrebama razreda odabrati neku od sljedećih aktivnosti kao zamjenu za ranije ponuđenu aktivnost. Nije predviđeno provesti sve aktivnosti u jednom satu.

Aktivnost 1: Radna bilježnica *(individualni rad uz pomoć vjeroučitelja, 5 minuta)*

Učenici će uz pomoć vjeroučitelja rješavati RB, str. 16 (mogu biti i odabrani zadatci po želji).

Aktivnost 2: Digitalni zadatci

/

Aktivnost 3: Reklamna rečenica pod povećalom *(rad u paru – kritičko čitanje, 5 minuta)*

Učenici će procijeniti izmišljenu poruku „Budi svoj – uzmi ono što svi uzimaju“. Izdvojiti će proturječje i preoblikovati poruku tako da poštuje slobodu.

Moguće rješenje: Poruka poziva na samostalnost, ali traži slijepo praćenje skupine. Nova poruka: „Budi svoj – odluku donesi odgovorno.“

Radni predložak:

„Budi svoj – uzmi ono što svi uzimaju“

PROTURJEČJE	POŠTENA PORUKA

Aktivnost 4: Što bi pomoglo ranije *(rad u skupinama – zaštitni čimbenici, 5 minuta)*

Učenici će zamisliti školu u kojoj se novi učenici teško uključuju. Predložit će dvije provedive promjene koje povećavaju pripadanje i smanjuju pritisak da se prihvaćenost kupuje rizičnim ponašanjem.

Moguće rješenje: Dogovorena podrška vršnjaka novim učenicima; otvorene aktivnosti u kojima se nitko ne ismijava zbog odbijanja rizika.

Radni predložak:

Zamisliti školu u kojoj se novi učenici teško uključuju.

PROMJENA U RAZREDU	KAKO POMAŽE?

Aktivnost 5: Razgovor koji otvara vrata *(rad u paru – kratki dijalog, 5 minuta)*

Učenici će oblikovati četiri replike: zabrinutost prijatelja, prihvaćanje bez osude, prijedlog pomoći i zajednički prvi korak. Izvest će ih mirnim glasom.

Moguće rješenje: „Brine me što ti je sve teže.“ – „Sram me tražiti pomoć.“ – „Nisi sam; možemo razgovarati sa stručnim suradnikom.“ – „Možeš li poći sa mnom?“

Četiri replike: zabrinutost prijatelja, prihvaćanje bez osude, prijedlog pomoći i zajednički prvi korak.